

**HIỆP HỘI CHẾ BIẾN VÀ XUẤT KHẨU
THỦY SẢN VIỆT NAM**

Số: 149/2011 CV-VASEP

V/v Xem xét bãi bỏ quy định kiểm tra hàm
lượng nước trong sản phẩm cá tra, basa fillet
đông lạnh xuất khẩu

CỘNG HÒA XÃ HỘI CHỦ NGHĨA VIỆT NAM

Độc lập - Tự do - Hạnh phúc

TP HCM, ngày 07 tháng 10 năm 2011

Kính gửi: Ông Cao Đức Phát – Bộ trưởng Bộ NN & PTNT

Xuất khẩu thủy sản Việt Nam trong 8 tháng đầu năm 2011 đạt 3,79 tỷ USD. Trong đó, xuất khẩu cá tra chiếm 31% tương đương với giá trị 1,16 tỷ USD, tăng gần 30% về giá trị so với cùng kỳ năm ngoái trong khi sản lượng chỉ tăng khoảng 5% và đơn giá xuất khẩu trung bình đã tăng tương ứng khoảng 25%. Sự gia tăng đơn giá xuất khẩu cá tra do nhiều nguyên nhân trong đó có nguyên nhân từ các biện pháp tăng cường kiểm soát chất lượng của Bộ Nông nghiệp và Phát triển Nông thôn.

Bên cạnh các chỉ tiêu chất lượng, Bộ Nông nghiệp và Phát triển Nông thôn đã ra Quyết định số 2287/QĐ –BNN-QLCL Ngày 25/8/2010 quy định kiểm tra bắt buộc hàm lượng nước trong cá tra fillet xuất khẩu không được vượt quá 86% tính theo đơn vị khối lượng. Quyết định này có mục tiêu chống gian lận thương mại, chống cạnh tranh không lành mạnh (tăng hàm lượng nước để giảm giá bán) của một số Doanh nghiệp. Qua một năm thực hiện, quyết định này đã góp phần khiến cho giá xuất khẩu cá tra được cải thiện rõ rệt.

Hiện nay, NAFIQAD đang đưa ra lấy ý kiến các Doanh nghiệp để áp dụng quy định kiểm tra bắt buộc chỉ tiêu hàm lượng nước theo mức dưới 83% từ tháng 4/2012 đối với cá tra fillet xuất khẩu. Hiệp Hội VASEP đã tiến hành khảo sát và thu thập ý kiến từ các Doanh nghiệp Hội viên và thu được kết quả góp ý như sau:

STT	Nội dung	Ý kiến	Tỷ lệ
1	Thống nhất với dự thảo của Nafiqad (84,5% từ 1/1/2012 và 83% từ 1/4/2012)	1	2%
2	Đề nghị duy trì mức tối đa 86% đang áp dụng	15	33%
3	Đề nghị mức tối đa là 84,5% (từ 1/1/2012)	3	7%
4	Đề nghị mức tối đa là 83% (từ 1/7/2012)	4	9%
5	Kiến nghị bãi bỏ quy định kiểm tra bắt buộc hàm lượng nước trong cá tra xuất khẩu	22	50%

*VASEP đã gửi phiếu thu thập ý kiến tới 76 doanh nghiệp chế biến, xuất khẩu cá tra và nhận được ý kiến phản hồi của 45 doanh nghiệp (chiếm 74,3% giá trị xuất khẩu trong năm 2010).

Qua kết quả khảo sát ý kiến của các Doanh nghiệp, Hiệp Hội VASEP xin kính báo cáo và kiến nghị Bộ Trưởng như sau:

1/ Nhận thấy rằng hiện nay trên thế giới chưa có quốc gia nào quy định cụ thể mức hàm lượng nước như một chỉ tiêu an toàn vệ sinh thực phẩm trong quy chuẩn chất lượng hàng hóa khi nhập khẩu. Cho nên trong thực tế mua bán sản phẩm, nếu chỉ tiêu của Việt Nam quy định khác sẽ có thể dẫn đến hai khuynh hướng (1) khách hàng nước ngoài không quan tâm nên sẽ có Doanh nghiệp Việt Nam tìm cách đối phó để chỉ cần xuất được hàng (hiện nay chỉ kiểm tra theo xác suất 1/5 lô hàng). (2) khách hàng nước ngoài chỉ quan tâm khi có sự cố trong mua bán cá tra và sử dụng chỉ tiêu này để khiếu nại các Doanh nghiệp Việt Nam. Cả hai khuynh hướng này đều gây bất lợi cho các Doanh nghiệp Việt Nam làm ăn nghiêm túc. Hơn nữa hiện nay nhiều nhà nhập khẩu ở nhiều thị trường đã đưa mức hàm lượng nước tối đa khi thỏa thuận hợp đồng theo nguyên tắc hàm ẩm cao thì giá thấp và ngược lại. Do đó với chỉ tiêu hàm lượng nước trên 83% không phải là chỉ tiêu an toàn vệ sinh thực phẩm bắt buộc của nước nhập khẩu nên có thể để thị trường điều chỉnh hơn là dùng biện pháp hành chính của Việt Nam để điều chỉnh chỉ tiêu này.

2/ Kết quả kiểm tra trong năm 2010 của NAFIQAD cho thấy có 58% lô hàng có hàm lượng nước dưới 83%. Và trong 6 tháng đầu năm 2011 theo kết quả của Trung Tâm Vùng 4 NAFIQAD thì trên 70% lô hàng có hàm lượng nước thấp hơn 83%. Mặc dù quy định là hàm lượng nước không được lớn hơn 86% nhưng kết quả kiểm tra thực tế cho thấy 60% đến 70% lô hàng đã đạt mức dưới 83%. Kết quả này phản ánh rõ thị trường đã thực tế điều chỉnh hàm lượng nước bằng biện pháp thương mại, bằng uy tín thương hiệu, bằng kiểm soát của thị trường nhập khẩu. Kết quả này cũng cho thấy nếu quy định kiểm tra bắt buộc hàm lượng nước thấp hơn 83%, hàng năm khoảng 400.000 tấn đến 500.000 tấn (trên tổng số 650.000 Tấn/năm) cá tra fillet để được xuất khẩu sẽ phải chờ kiểm tra bắt buộc một chỉ tiêu đạt hiển nhiên. Việc phải kiểm tra toàn bộ để ngăn ngừa, phát hiện một số Doanh nghiệp gian lận thương mại thành ra hết sức tốn kém, trong khi hàm lượng nước 83-86% cũng không phải là mối nguy vệ sinh thực phẩm bắt buộc cần kiểm soát.

3/ Với những lô hàng có hàm lượng ẩm cao hơn 86% có thể phát hiện bằng cảm quan thay vì cần đến định lượng hàm lượng ẩm mới có thể phát hiện. Theo các chuyên gia ở NAFIQAD thì hàm lượng ẩm 86% có thể là hàm lượng ẩm "bão hòa" cho dù có cố gắng tăng trọng thêm nữa. Đây cũng là thực tế qua kết quả kiểm tra không phát hiện lô hàng trên 86% trong thời gian qua. Do đó việc tiếp tục quy định kiểm tra bắt buộc theo chỉ tiêu 86% có thể sẽ không có hiệu quả để ngăn chặn gian lận trong xuất khẩu cá tra. Trong khi đó hiện nay theo quy định về kiểm tra cảm quan nếu phát hiện bất thường cơ quan kiểm tra chất lượng vẫn có thể ngăn chặn hành vi này một cách kịp thời.

4/ Về bản chất mức hàm ẩm trên 83% trong cá tra fillet là yếu tố cạnh tranh thương mại và được phản ánh thành giá bán ra thị trường. Cho nên có thể quy việc kiểm tra hàm ẩm thành việc kiểm tra giá xuất khẩu. Việc khai báo và kiểm tra giá xuất khẩu có thể làm với tất cả các lô hàng xuất khẩu, tạo được cạnh tranh công bằng; trong khi việc kiểm tra hàm lượng ẩm chỉ có thể kiểm tra theo tỷ lệ 20%, không kiểm soát triệt để tình trạng cạnh tranh thương mại không lành mạnh này.

Từ những phân tích trên VASEP xin kiến nghị Bộ Trưởng:

1/ Xem xét và bãi bỏ quy định kiểm tra bắt buộc hàm lượng nước tối đa trong cá tra xuất khẩu.

2/ Xem xét và ban hành các quy định áp dụng có thời hạn hoặc lâu dài biện pháp quản lý nhà nước về giá xuất khẩu cá tra fillet để ngăn chặn gian lận thương mại trong nước. Các biện pháp quản lý nhà nước về giá xuất khẩu cá tra fillet cũng đang được thảo luận để quy định trong Nghị định sản xuất và tiêu thụ cá Tra mà Bộ Nông Nghiệp và PTNT đang xây dựng dự thảo trình Chính phủ trong thời gian tới.

Kính đề nghị Bộ trưởng xem xét và chấp thuận.

Xin chân thành cảm ơn.

Nơi nhận:

- Như trên
- Nafiqad
- Chủ tịch và các Phó CT IIII (b/c)
- VPĐD
- Lưu:VPHH

TUQ, CHỦ TỊCH HIỆP HỘI CHẾ BIẾN
& XUẤT KHẨU THỦY SẢN VIỆT NAM
TỔNG THƯ KÝ

